

Høringssvar Vindkraft

19.09.2019

Årsak til at Hyttefolket i berørte områder Høyangerfjellet kommer med høringssvar til OED om Nasjonal ramme for vindkraft:

Vi mener at det er viktige mangler i NVE sitt grunnlag for å anbefale dette området til utbygging av vindkraft og ber derfor om at vår argumentasjon mot utbygging vektlegges og at området tas ut av Nasjonal ramme.

Utpekt område: Sunnfjord og Sogn:

Området ligger mellom Sognefjorden (Høyanger kommune) og Viksdalen (Gaular kommune). Vi oppfatter at de områdene det planlegges vindturbiner (Kart vist i møter av Zephyr og Fred Olsen Renewables) ligger fra ca 900 MOH til ca 1100 MOH. Tregrensen i dette området ligger på ca 600 MOH.

Beskrivelse av terrenget og bruken av det:

Terrenget ligger høgt over tregrensen og består av høgfjell av berg og stein med lite vegetasjon. Det er store høydeforskjeller i området og mange topper og mindre daler (svært kupert). Det er svært lite vidder eller platåer.

Vegetasjonen består stort sett av mose og lyng i de lavereliggende områdene. Noe myr i dalene og rundt vannene i området.

Vannressursene i området har vært utnyttet i 100 år (nå Statkraft).

Området er drikkevannskilde for Høyanger tettsted.

Deler av terrenget er attraktivt rekreasjonsområde og brukt til tur, fiske og jakt sommer som vinter. Deler av området er leveområde for flere rødlista fuglearter.

Vannkraft:

I perioden 1916 - 1924 var det storstilt vannkraftutbygging i dette området. Hele området er nedslagsfelt til kraftproduksjonen i Høyanger

Statkraft har ryddet og fjernet alle spor etter disse anleggene, men vi ser fortsatt sår etter anleggsdriften for 100 år siden selv om dette var skånsomt og i liten skala (disse gamle anleggene ligger ca 700 MOH). Dette er et bevis på at inngrep i slike terreng ikke forsvinner på mange generasjoner.

Drikkevann:

Nedre Breiddalsvann er drikkevannskilde for Høyanger tettsted.

Det planlegges 20 - 25 vindturbiner og tilhørende veier i vanntilsigsområdet til råvannskilden.

Bergsvann er reserve vannkilde for Høyanger og (ved overløp) tilsig for Vadheim tettsted. I

Monsdalsvassdraget planlegges det ca 25 turbiner.

Mattilsynet kom med ny veileder til drikkevannsforskriften juli 2019 og sier følgende om vannforsyningssystem og forurensing av drikkevann:

Oppdatert juli 2019

Veileder drikkevannsforskriften

Hva er vannforsyningssystem?

Vi bruker betegnelsen vannforsyningssystem på de systemene som ikke er enkeltvannforsyninger. I tillegg må vannforsyningssystem bestå av ett eller flere av disse elementene:

- vanntilsigsområde (må kombineres med vannbehandlingsanlegg eller distribusjonssystem for å være et vannforsyningssystem)
- råvannskilde (må kombineres med vannbehandlingsanlegg eller distribusjonssystem for å være et vannforsyningssystem)
- vannbehandlingsanlegg
- distribusjonssystem

De som produserer vann til eget, privat bruk, faller derfor utenfor definisjonen av vannforsyningssystem, men vil falle inn under definisjonen av enkeltvannforsyning. Skillet mellom disse går der vannproduksjonen går til flere enn én enkelt bolig eller fritidsbolig, eller hvis den ene abonnenten er noe annet enn en bolig eller fritidsbolig.

Hva er vanntilsigsområde?

Vanntilsigsområdet er et område som både ligger over og under bakken. Det totale området som samler vann til råvannskilden utgjør vanntilsigsområdet.

§ 4 Forurensning

<https://lovdata.no/forskrift/2016-12-22-1868/§4>

Denne bestemmelsen gjelder for absolutt alle.

Ingen har lov til å forurense drikkevannet

Direkte og indirekte forurensning av det ferdige [drikkevannet](#) er forbudt. Forbudet gjelder for alle, og dette gjør denne bestemmelsen annerledes enn de andre bestemmelsene i forskriften som retter seg mot enten vannverkseier, kommune eller fylkeskommune. Forurensning av drikkevannet er forbudt, også uten at det er presisert nærmere i noe annet regelverk.

Bestemmelsen er streng og inngripende, og innebærer at alle som ferdes i områder i nærheten av drikkevannskilder eller drikkevannsbasseng har en plikt til å vise hensyn. Ingen er gitt noen rettighet etter friluftsloven hvis det de gjør rammes av forbudet mot forurensning i drikkevannsforskriften.

Vi mener det er usannsynlig at så omfattende anleggsdrift over hele fjellet ikke vil medføre en vesentlig risiko for forurensning av drikkevannskildene.

Antallet vindturbiner i tilsigsområdet utgjør også en vesentlig risiko.

Iskast (se NVE Temarapport om iskast):

I dette området er det svært mye bratt terreng. Dette betyr at is vil kastes lengre enn i flatere terreng. Normalt vil det være sikringssone på 350 meter fra hver turbin. I dette terrenget blir den nok vesentlig lengre. Slik terrenget er og vindturbinene plasseres vil området i praksis bli ubrukelig som skiterreng. Adgangen til høgdeterreng vil bli sterkt redusert.

Vi som ferdes i dette terrenget vet at det blåser her, og det er derfor det er attraktivt for utbygging. Da må vi legge løypene i rasfarlig terreng med helling mer enn 30 grader (se *varsom.no* snøskredterreng).

De fleste vann i området er regulert og derfor skiltet med fareskilt allerede.

Toppturer til Holsnipa, Snøheia, Steinnova, Geitanova, Storholsheia osv vil ikke lenger være mulig uten å gå i rasfarlig terreng eller områder med fare for iskast.

Støy (se NVE Temarapport om nabovirkninger og NVE Konsulentrapport om støy ved vindkraft i norsk topografi):

Det er åpenbart at vindturbinene vil generere sjenerende støy til hyttene i området. Det blåser ofte 6-8 m/s. Støyen bærer langt i slikt terreng (Ref. NVE sin konsulentrapport.)

Visuelt

Vindturbinene vil være synlige fra mange av hyttene. Veiene vil være synlige i alle områder. Se panoramabilde fra Langhamrane (retning Blåfjell til venstre i bildet og nordover til Hålandsnipa):

Denne masta er ca 40 meter høy.

I dette panoramaet vil Fred Olsen plassere 80 turbiner som er 5 ganger høyere enn masta til Statkraft. Hvor mange turbiner Zefyr planlegger nord for Fred Olsens områder vet vi ikke, men kanskje kan det i dette bildet ses opp mot 100 turbiner.

Fugle- og dyreliv

Rødlista fugler i området:

- a. Jaktfalk
- b. Lirype
- c. Fjellrype
- d. Hønsehauk

Andre arter som vil drepes av vindturbinene:

- a. Kongeørn
- b. Havørn
- c. Fjellvåk
- d. Musvåk
- e. Vandrefalk
- f. Storlom
- g. Andre arter

Disse artene finnes i dette området fordi ferdsel er begrenset og i hovedsak foregår langs kjente løyper/stier.

Jaktfalken forsvant når bygging av Fardal-Ørskog linja pågikk. Den blei igjen hørt våren 2019. Ikke hørt eller observert etter at Statkraft begynte arbeidet med kabel til Øvre Breidalen sommeren 2019. Den er svært sky og vil lett påvirkes av anleggsdrift og vindturbiner.

Terrenginngrep:

Vi er svært oppmerksom på at hele området vil bli prega av eventuell utbygging, landskapsverdier reduserte og friluft-/rekreasjonsopplevelsene blir negativt påvirket langt ut over de arealene som går med til selve turbininstallasjonene og veiene.

Topografien i området er slik at det er svært kupert med små høydedrag/fjell med tildels dype daler i mellom . Også i høydedragene er det store høydeforskjeller. Dette vil gi store skjæringer og dype fyllinger der veinettet planlegges. Terrengtet ligger langt over tregrensen (900 MOH -1100 MOH), så det er ikke rimelig å tro at dette dekkes av vegetasjon i løpet av få år. Selv med tilkjøring av jord, gjødsling og tilsåing vil dette være terrenginngrep som ikke kan tilbakestilles og vil stå som åpne sår i mange generasjoner.

I Artsdatabanken.no av 2018 har Sogn og Fjordane 71 rødlista naturområder. 8 av de 19 rødlista naturtypene ligger over tregrensen. Hele utbyggingsområdet ligger over tregrensen og vil derfor ødelegge mye rødlistet naturtype.

Redusert bruksverdi hytter og terreng:

Støybelastning, ødelagt turterreng sommer og vinter reduserer bruksverdien av hytter og området dramatisk.

Høyanger:

Å bu i Høyanger er spesielt sett i lys av at tettstedet ligger nede i dalbunnen med loddrett fjellside opp mot 800 MOH på østsiden og ellers fjellområder opp mot 1200 MOH. Bygda har begrensa lavlandsområder.

For mange innbyggere er fjellet og bruken av det av særlig stor verdi, og blir brukt til rekreasjon og diverse friluftaktiviteter. Innflyttere blir ofte værende i bygda på grunn av det unike fjellområdet og de bruker det.

Bruken av området endrer seg over tid og er i dag vesentlig mer brukt enn for noen tiår tilbake. Fjellvegen vest for Høyanger går opp til 450 MOH - 500 MOH gir innbyggerne adgang til et godt utgangspunkt for fjellbruken.

Utbygging av vindkraftverk medfører uopprettelig og katastrofal ødeleggelse av et unikt og høgt skatta fjellområde og vil medføre redusert livskvalitet for innbyggerne i Høyanger.

Med bakgrunn av ovenstående argumenter ber vi om at området tas ut av nasjonal ramme.

Med vennlig hilsen

Helge Lønne	Hilde Norevik	Bodil Manseth	Tor Magne Borlaug
Eirin Vangsnes	Bård Østerbø	Berit Pedersen	Erik Øren
Trygve Borlaug	Marit Borlaug	Liv Anne Breidablikk	Svein Asheim
Solveig Løbbø	Oddne Fimland	Asgeir Norevik	Liv Vangsnes
Eli Siv Eide Simonsen	Børre Simonsen	Sverre Solaas	Inger Sundseth Solaas
Aud Sivertsen	Håvar Iversen	Hanne Karin Bruaas	Lasse Helge Bruaas
Reidun Dale	Simon Dale Ullebø	Rune Dale Ullebø	Åshild Dale
Jonas Dale Eide	Are Dale Eide	Tor Aleksander Hellem Dale	Edel L. Dale
Sven Erik Lillehauge	Herdis Dale Lillehauge	Gunn Merete Dønnem	Arnt Dønnem
Ole André G. Dønnem	Lise Marie Dønnem	Hildegunn Norevik Løland	Gerhard Dale
Ingrid Lønne	Arve Varden	Terje Back	Anne Lise Eskeland
Erlend Eskeland	Tina Bruaas	Hilde Kvist	Liv Systad
Liv Lønne	Steffen Borlaug	Lars Anders Borlaug	Jonas Pedersen Øren
Martin Norevik Storum	Anne Beate Storum	Lisa Eide Simonsen	Ivar Skaar Sæternes
Even Asle Eide Simonsen	Jasmin Simonsen	Marius Løbbø Fimland	Torunn Stangeland
Karina Løbbø Fimland	Lasse Gjølvsdal	Lars Pedersen Øren	Marielle Solheim
Svein Inge Solaas	Kaia Solaas	Reidun Knoff	Morten Ove Taule
Jan Lambrechts	Aud Mette Rand	André Simonsen	Heid June Simonsen
Brage Simonsen	Frida Simonsen	Tor Ormberg	Tomas B. Reiakvam
Lina Breidablikk	Maya A. Breidablikk	Anita Vedvik	Helge Espen Taule
Tore Haugen	Wenche Frostad	Helge Pedersen	Kari Rønnestad
Oddvin Ringstad	Bodil Sæther	Åge Nesse	Siv Heggheim Nesse

Karl Magnus Gudvangen	Sigrun Helle Gudvangen	Per Ove Røneid	Arve Vedvik
Lisa Midtbø	Ellen Korssjøen	Åge Hagen	Anne Mari Skogheim
Sven Frode Breidvik	Eilert Lohne	Janecke Vatne	Odd Eriksen
Kjellaug Eriksen	Kai Helge Kjønås	Kurt Kjønås	Anne Fossen
Tom Haarstad	Arild Høyvik	Nora Høyvik	Harriet Bjørnson Lampe
Geir Andersen	Bodil Langeland	Jens Timberlid	Geir Nilsen
Siv Irene Kvamme	Magnus Kvamme Nilsen	Martine Berge	Astrid Ormberg
Jan Olav Ormberg	Ingri O. Reite	Ivar Olaisen	Jon Aas
Ragnhild Aas	Lars Olav Reite	Sissel Hatlem	Svein Hove
Tony Livden	Tore Søreide	Toril Reite	Elin Hatlem
Kristine Marie Lønne Hatlem	Endre Lønne Hatlem	Bjarte Haukøy	Marit Hatlem
Solfrid Hamre	Gisle Anderssen	Signy Anderssen	Tore Koltveit
Tobias Koltveit	Olav Giskeødegaard	Olafr Gunnarskog	Cathrine Kristiansen Heggø
Kjartan Heggø	Kjell Heggø	Sonja Kristiansen Heggø	Terje Norevik
Marianne Norevik	Alette Norevik	Sigve Norevik	Ingvild Norevik